

Feber

Feber är ett av kroppens sätt att försvara sig mot infektioner som orsakas av virus eller bakterier. Barn får lätt feber, men det behöver inte betyda att de är särskilt sjuka. Det viktiga är hur barnet mår i övrigt.

Feber innebär att kroppens temperatur blir högre.

Feber kan vara ett tecken på en allvarligare sjukdom, men det är ovanligt.

Den här texten finns också på lättläst svenska samt översatt till flera språk.

De flesta har en <u>kroppstemperatur</u> mellan 36 och 37,8 grader. Vid feber brukar kroppens temperatur stiga till högre grader än vanligt. Vanligtvis brukar det räknas som feber om temperaturen är 38,0 grader Celsius eller högre. Men det varierar mellan olika barn. Det kan alltså vara feber både vid lägre och högre

Barnet får ett eller flera av dessa besvär:

- Kroppen är varm.
- Barnet är trött.

temperaturer än 38,0.

- Barnet är ledset och missnöjt.
- Barnet sover mer eller mindre än vanligt.
- Barnet vill inte äta eller dricka som vanligt.

Barnet kan frysa och när temperaturen ökar i kroppen, det brukar kallas för feberfrossa

Barnet kan svettas när temperaturen sjunker.

En del barn kan bli tillfälligt förvirrade när de har feber. Det brukar kallas att de yrar. De kan se, höra och känna saker som inte finns i verkligheten eller uppfatta omgivningen på ett annorlunda sätt. Både du och barnet kan tycka att det är obehagligt, men förvirringen är inte skadlig och brukar gå över efter en stund.

Använd en termometer som mäter temperaturen i kroppen.

Det säkraste resultatet får du om du mäter temperaturen i örat eller i rumpan. Mät i rumpan om barnet är yngre än ett år.

Här kan du läsa mer om att ta tempen. Det finns också en film om hur du tar tempen i örat

De allra flesta som får feber behöver inte söka vård. Febern i sig är inte skadlig, utan det är orsaken till febern som

barnet kan behöva söka vård för.

Feber hos barn bedöms lite olika beroende på hur gammal barnet är.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> eller <u>jouröppen mottagning</u> om barnet har feber i mer än fyra dagar. Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Kontakta genast vårdcentral eller jouröppen mottagning om barnet har feber och något av följande stämmer:

- Temperaturen är 41,0 grader eller högre.
- Barnet är yngre än tre månader.
- Barnet är yngre än sex månader och har inte några förkylningssymtom alls.
- Barnet verkar väldigt sjukt, har mycket ont någonstans eller gråter otröstligt.
- Barnet vill inte dricka alls eller har tecken på uttorkning, till exempel är torr i munnen eller kissar mindre än vanligt.
- Barnet har varit i ett tropiskt land och får ont i huvudet eller kroppen.

Om det inte går att kontakta vårdcentralen eller jourmottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Får barnet kramper kan det vara feberkramper. Är det första gången barnet får dessa besvär bör du ringa 112.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du får hjälp med att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Det är olika hur länge barn kan behöva vara hemma. Barn kan gå tillbaka till förskolan, skolan eller andra aktiviteter när de är tillräckligt pigga för att orka med vardagen som vanligt.

Barnet kan gå tillbaka om hen orkar vara i en barngrupp hela dagen och delta i de vanliga aktiviteterna. Hen ska också ha varit feberfri i ett dygn utan att ha tagit febernedsättande läkemedel. Det är för att se så att febern inte kommer tillbaka. Barnet kan vara pigg på morgonen, men orkar ändå inte med en hel dag i gruppverksamhet där tempot är ett annat.

Läs mer om att vårda tillfälligt sjuka barn hemma

Barn som har feber behöver få vila och återhämta sig. Här följer några råd:

- Hjälp barnet att ta det lugnt. Men hen behöver inte ligga ner hela tiden. Det bästa är att låta barnet avgöra hur mycket hen orkar vara uppe.
- Håll barnet sällskap.
- Se till att barnet dricker mer än vanligt. Annars kan hen lätt bli uttorkad.
- Ge barnet sådant som hen tycker om att äta och dricka. Det är okej om barnet äter mindre än vanligt i några dagar
- Klä av kläder eller ta bort täcken om barnet är för varmt. Öppna eventuellt fönster.
- Klä på mer kläder eller lägg på en filt om barnet fryser.

Feber är ett av kroppens sätt att försvara sig mot och bekämpa infektioner. Behandla därför inte feber hos ett barn som i övrigt mår bra.

Du kan ge receptfria febernedsättande läkemedel om barnet är gnälligt, inte vill äta eller dricka eller har svårt att komma till ro på kvällen.

Ring 1177 eller en vårdcentral innan du ger något läkemedel till barn som är yngre än sex månader.

Detta gäller för barn:

- Barn från 3 månader kan få läkemedel som innehåller paracetamol.
- Barn från 6 månader kan få läkemedel som innehåller ibuprofen. Ge inte ibuprofen vid vattkoppor på grund av risk för komplikationer.

Läkemedlen finns i <u>flera olika former som passar för barn</u>, till exempel i flytande form som barnet sväljer eller som tabletter som löser upp sig i munnen. Fråga på ett apotek vad som passar för barnet.

Följ anvisningarna på förpackningen och kombinera inte olika läkemedel. <u>Här kan du läsa om att kombinera paracetamol och ibuprofen.</u>

Du kan läsa mer om ett läkemedel i den bipacksedel som följer med förpackningen. Du kan även söka upp läkemedlet på <u>fass.se</u> och läsa bipacksedeln där.

Barn och ungdomar under 18 år ska inte använda läkemedel med acetylsalicylsyra mot feber. Läs mer i texten<u>Receptfria</u> läkemedel mot tillfällig smärta.

Ibland kan barnet få <u>antibiotika</u> för att behandla den infektion som orsakar febern. Antibiotika kan hjälpa om infektionen orsakas av bakterier, men inte om den orsakas av virus.

Feber kan inte förebyggas men du kan minska risken för att barnet får infektioner. Infektioner smittar genom mycket små droppar i luften och vid kroppskontakt.

Det är svårt att undvika att barn smittas, men det finns sätt att minska risken för att smittor sprids:

- Tvätta dina egna och barnets händer ofta. Före och efter varje måltid, och efter toalettbesök.
- Lär barnet att nysa och hosta i armvecket.
- Lär barnet att inte peta sig i näsan eller ögonen, eftersom virus lättast fastnar där.
- Låt barnet vara utomhus så mycket som möjligt, även på vintern. Virus sprids lättare inomhus.

Under de första fyra åren har barn i genomsnitt sex till åtta infektioner per år. Barn har lättast att få infektioner när de är mellan sju och arton månader gamla.

Läs mer om infektioner hos barn.

Barnet och du får berätta om hur det känns och hur barnet mår. Läkaren tittar sedan i halsen, svalget och öronen, och lyssnar på hjärtat och lungorna. Det brukar gå bra att barnet sitter i ditt knä om hen vill medan läkaren gör

undersökningen.

Läkaren känner även på nacken och på halsens utsida. Ibland känner läkaren på barnets mage, barnet får då ligga ner. Ibland undersöker läkaren också muskler och leder.

Läkaren kan ibland behöva ta prover för att undersöka vilken slags infektion barnet har. Ett prov i svalget kan visa om barnet har streptokocker, så kallade <u>halsflussbakterier</u>. Ibland får barnet lämna ett <u>urinprov</u>. Ibland tas ett <u>blodprov</u> genom stick i fingret eller i armvecket.

Om det behövs får barnet remiss till en barnklinik, där det ibland görs fler undersökningar.

Kroppen styr sin egen temperatur och fungerar bäst när den är mellan 36,0 och 38,0 grader. Kroppstemperaturen varierar över dygnet. Den är vanligtvis lägst på natten och högst på eftermiddagen.

Feber är kroppens reaktion på infektioner, som orsakas av virus eller bakterier. För att försvara sig mot virus och bakterier höjs kroppstemperaturen. Virus och bakterier förökar sig sämre i temperaturer över 37,0 grader.

Feber är vanligt vid virusinfektioner som förkylning, hosta och ont i halsen.

Det händer att barn får feberkramper när de har feber. De flesta barn får aldrig feberkramp.

Det kan se obehagligt ut när barnet får kramp, men det är inte skadligt.

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du<u>förstår informationen du får</u> av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård och behandling.</u>

Du har möjlighet att få hjälp av en tolk om du eller barnet inte pratar svenska. Ni har också möjlighet att få hjälp av en tolk vid en hörselnedsättning.

Om det behövs hjälpmedel ska ni få information om vad som finns och hur ni får det.

Även barn ska vara <u>delaktiga i sin vård</u> och behöver förstå informationen som de får. Det finns ingen åldersgräns för när ett barn kan ha inflytande över sin vård.

En kortare version av den här texten på <u>lätt svenska</u> finns översatt till språken nedan.

معريية – arabiska

English - engelska

Soomaali - somaliska

Senast uppdaterad:

2023-06-29

Redaktör:

Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare: Inge Axelsson, barnläkare, professor emeritus i medicinsk vetenskap, Barnkliniken, Östersunds sjukhus
För att ta reda på om barnet har feber kan du mäta barnets kroppstemperatur. Det kallas också för att ta tempen. Två sätt som ger säkra resultat är att ta tempen i örat eller stjärten.
Små barn är ofta sjuka. Därför är det en naturlig del av livet som småbarnsförälder att ta hand om sina sjuka barn. Oftast handlar det om lindriga infektioner som går över av sig själv.
När barn ska få läkemedel är det extra viktigt att ge rätt dos. Vilken dos barnet ska få beror till exempel på barnets ålder och vikt. Ibland kan det vara svårt för barn att ta läkemedel. Det finns en del knep som brukar fungera.
Kroppens immunförsvar skyddar oss från bakterier, virus och andra främmande ämnen. De vita blodkropparna är viktiga för immunförsvaret.
Kroppstemperaturen är olika hos olika personer. Din ålder, hur du mår och vilken tid det är på dygnet kan påverka vilken kroppstemperatur du har.
På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.
Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>